

Nuorisoupseerin opas

Tämän oppaan on tehnyt Suomen Reserviupseeriliiton nuorten toimikunta. Oppaan tarkoituksena on antaa vinkkejä ja esitellä mahdollisia toimintamalleja nuorten toiminnan kehittämiseen reserviupseeriyhdistyksissä toimiville nuorisoupseereille. **Oppaan tarkoituksena ei ole määritellä yhtä toimintamallia**, vaan hyödyntää ja yhdistellä jo käytössä olevia eri paikkakunnilla toimivien nuorten toimikuntien tuottamia materiaaleja ja kokemuksia toiminnan kehittämiseksi. Opasta päivitetään ja sen ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain RUL:n nuorten toimikunnassa.

Termistöä

Tässä oppaassa **liitolla** tarkoitetaan Suomen Reserviupseeriliitto – Finlands Reservofficersförbund ry:tä. **Piireillä** tarkoitetaan kerhojen muodostamia alueellisia reserviupseeripiirejä sekä valtakunnallista opiskelijoiden muodostamaa reserviupseeripiiriä. **Kerhoilla/yhdistyksillä** tarkoitetaan liiton jäsenyhdistyksiä. Liitto, piirit sekä kerhot ovat kaikki yhdistyksiä, joten toimintaa esiteltäessä erityisesti uusille jäsenille kannattaa termistön suhteen toimia yhdenmukaisesti.

RUL = Suomen Reserviupseeriliitto ry

FROF = Finlands Reservofficersförbund rf

RES = Reserviläisliitto ry

RESUL = Reserviläisurheiluliitto ry

MPK = Maanpuolustuskoulutusyhdistys

Kuka on nuorisoupseeri?

Nuorisoupseeri on mieluiten itsekkin nuori, aktiivinen reservin upseeri, joka toimii yhdistyksessä. Nuorisoupseerin on hyvä olla saman ikäinen kuin hänen toimintansa kohderyhmä, koska keskustelu samaa ikäluokkaa olevien henkilöiden välillä on koettu tärkeäksi erityisesti silloin, kun nuori jäsen haluaa aloittaa uuden harrastuksen. Tarvittaessa nuorisoupseerin tehtäviä voi hoitaa myös kokenut reserviupseeri etenkin nuorten toiminnan kehitystyön alkuvaiheessa.

Nuorisoupseerin tarve on noussut kerhon toimijoiden ja jäsenistön ikääntymisen esiin nostamista haasteista. Nuorten upseerien mukaan saattaminen toimintaan turvaa toiminnan jatkuvuuden nyt ja tulevaisuudessa. Nuorisoupseeri pystyy tarvittaessa myös madaltamaan eri maanpuolustustoimien raja-aitoja.

Nuorisoupseerin tehtäviä

Nuorisoupseerin päätehtävä kerhossa on toimia nuorten lähtökohtaisena yhdyshenkilönä ja informaation lähteenä maanpuolustustoiminnasta sekä viestiä toiminnasta ja madaltaa nuorten kynnystä tulla mukaan maanpuolustustoimintaan. Nuorisoupseerilla on velvollisuus pitää yhteyttä uusiin nuoriin jäseniin ja toivottaa heidät tervetulleiksi vähintään yhteen tapahtumaan. Lisäksi nuorisoupseerin tehtävänä on pitää yhteyttä piirin/liiton nuorten upseerien toimikuntaan ja muiden kerhojen toimikuntiin sekä uudelleen arvioida vanhoja toimintatapoja sekä käytäntöjä.

Nuorisoupseerin tehtäviin voi kuulua myös seuraavia asioita:

- Hallituksissa nuorten näkökulman esiin tuominen ja viestinnän suunnitteluun osallistuminen nuorten näkökulmasta ja heidän suosimistaan viestintäkanavista. Nuorten intressien kartoitus.
- Itsestäänselvyyksien, kuten termistön, avaaminen ja selittäminen.
- Uusien toimintatapojen esittely ja käyttöönotto.
- Yhteydenpito, yhteistyö ja jäsenhankinta paikallisen opiskelijayhdistyksen kanssa.
- Nuorten ohjaaminen heitä kiinnostavien toimintamuotojen pariin, jos yhdistyksellä itsellään ei niitä vielä ole (liitto, piiri, muut kerhot ja yhteistyökumppanit).
- Nuoria kiinnostavan toiminnan järjestäminen tai sen käynnistämisestä huolehtiminen.

- Uusien innokkaiden toimijoiden etsiminen, tukeminen ja huomioimisen varmistaminen.
- Jatkuvuuden suunnittelu ja tulevaisuuden kehittäminen
- **Nuorisoukseerin tärkein tehtävä onkin kolmessa vuodessa syrjäyttää itsensä uudella nuorisoukseerilla.**

Nuorisoukseerin työkaluja

Tapahtumat:

- Kaverille kanssa -tapahtuma (kts. liite [1])
- Uusien jäsenten vastaanotto prosessi ("onboarding"): yleisesti ja erityisissä tapahtumissa (kts. liite [2])
- Erityisesti nuorille suunnatut tapahtumat: vrt. tervetulo tapahtuma uusille jäsenille ja uusille nuorille jäsenille

Viestintä:

- MPK:n toiminnasta ja kursseista tiedottaminen
- Toiminnan eri hyötynäkökulmien korostaminen (toiminta, verkostot, aate ja muut)
- Dokumentointi: Ohjeet ja testamentit
- Kiinnostusten dokumentointi jäsenrekisteriin selkeän yhtenäisen pohjan mukaisesti

Kerhojen sisäiset toimintatavat:

- Tilojen ja työkalujen käytön mahdollistaminen nuorten toimintaan
- Opiskelijayhdistyksen edustajalle mandaattipaikka paikallisyhdistyksen hallitukseen
- Mahdollinen hallituskauden maksimipituus
- Nuorisoukseerin oma esimerkki ja nuorten vetäminen mukaan toimintaan ("pull effect")

Jäsenistön henkilökohtaiseen kontaktointiin voi hyödyntää jäsenrekisteriä.

Esimerkkejä nuorten toiminnan käynnistämisestä

Nuorten toimikunta perustettiin Helsingin Reserviupseeri piiri ry:n yhteyteen vuonna 2013. Vastaavanlainen toimikunta oli toiminut aiemminkin, mutta osittain erilaisella konseptillä. Toimikunnan tarkoituksena oli kehittää ja ylläpitää nuorten toimintaa piirissä ja sen kerhoissa. Ensimmäisen toimintavuoden aikana pidettiin kahdeksan kokousta, joiden lisäksi työskentelyä tehtiin myös puhelimitse ja sähköpostitse. Toimikunnan tulokset ylittivät vuoden alussa asetetut tavoitteet, ja toimikunta sai myös erinomaista palautetta. Tulosten saavuttamisessa erityisen ratkaisevaa oli piirin johdon, toimiston sekä muiden toimijoiden tuki.

Ensimmäisenä vuonna tavoitteena oli 1) muodostaa selkeä tilannekuva nykytilanteesta, 2) edistää nuorten välistä vuoropuhelua yli yhdistysrajojen, 3) tehostaa nuorille kohdistettua markkinointiviestintää, 4) analysoida ja dokumentoida tuotetut tulokset sekä 5) varmistaa toimikuntatyöskentelyn jatkuminen seuraavana vuonna. Alkuvuodesta kerättiin tietoa jäsenistön ikäjakaumasta sekä jäsenistön ja erityisesti nuorten jakautumisesta piirin kerhoihin. Toimintakyselyllä kartoitettiin tietoa nuorten jäsenten kiinnostuksen kohteista, osallistumisesta reserviläistoimintaan ja kertausharjoituksiin. Lisäksi tiedusteltiin sitä, mitkä eri tietolähteet ovat nuorten kannalta mieluisimmat.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi tutustumis- ja ammuntatilaisuutta, joihin kutsuttiin nuoria jäseniä kaikista piirin kerhoista. Tilaisuuksissa tuotiin lyhyesti esille reserviläistoiminnan mahdollisuuksia, mutta pääpaino tilaisuuksilla oli nuorten vuoropuhelun edistäminen. Tällä tavoin saatiin arvokasta tietoa siitä, mitä konkreettisia toiveita ja ajatuksia nuorilla on toimintaan liittyen. Lisäksi useat uudet nuoret jäsenet pitivät tärkeänä sitä, että tilaisuuksissa pääsi tapaamaan muita ikätovereitaan.

Nuorille perustettiin myös oma sähköpostilista, jonka kautta oli mahdollista kohdentaa tiedotusta. Viestinnän osalta pyrittiin kannustamaan kerhoja siihen, että tapahtumista ilmoitettaisiin toimikunnalle, joka voisi edelleen markkinoida näitä tapahtumia kohdistetusti nuorille piirin jäsenille. Henkilökohtaisten yhteydenottojen merkitys korostui vuoden aikana. Toimikunta panosti vuoden aikana erityisesti siihen, että kaikki tehty työ dokumentoidaan sähköiseen muotoon. Näin toimikunnan tulokset ovat kaikkien piirin toimijoiden käytettävissä ja lisäksi toimikunnan työskentelyä voidaan jatkossa kehittää pontevammin eteenpäin.

Liitteet

[1] – Kaverille kanssa -tapahtumakuvaus (HRUP)

[2] – Sarviaiset -tapahtumakuvaus (TAMRU)

Liite 1 – Kaverille kanssa (HRUP)

Tavoite

Osallistujat ottavat mukaan kaverinsa, jolloin yksin lähtemisen kynnyks poistuu. Pääsevät ilmaiseksi ampumaan, kun ottavat mukaan kaverin, joka ei ole RUL:n jäsen. Tavoitteena nuorten jäsenten ja ei jäsenten tutustuttaminen toimintaan, sekä jäsenhankinta.

Viestintä

- Helsingin Reservin Sanomat – 2 x ilmoitusta
- Facebook – useita ilmoituksia
- Sähköpostikuukausikirje – 3 x ilmoitusta
- Erillinen sähköposti nuorille jäsenille – 2 x ilmoitusta
- Jälkimarkkinointi Helsingin Reservin Sanomat – artikkeli

Mitä tarvitset

Henkilökunta:

- Ammunnan vetäjä(t) 1-2kpl
- Infoilija(t) 1-2 kpl (Mieluiten puheliaita ja hieman myyntimiehen ominaisuuksilla varustettuja)

Materiaalit:

- Ampumakalusto
- Patruunat
- Suojaimet
- Infomateriaali
- Jäsenlomakkeet / tabletit
- Kahvitus / muu tarjoilu

Toteutus

Ensin hupi, sitten työ (Ammunta -> Reserviläisinfo -> Jäsentietolomake)

Tehtävät:

- Markkinointi
- Ilmoittautumisten vastaanottaminen, yhteystiedot kaikilta etukäteen
- Henkilökunnan varaaminen
- Tilojen, materiaalin ja kaluston varaaminen
- Ammunta-rasti
- Info-rasti
 - Sisältö esim:
 - Lyhyt toiminnan esittely (ampuma-, maastotoiminta, vapaaehtoiset kertausharjoitukset, aatteellinen maanpuolustustyö)
 - HRUP yleisesittely (todella lyhyt)
 - Jäsenedut – mitä maksaa
 - Kysymykset
 - Liittyminen
 - Jälkihoito
 - Sähköpostitse tietoa piirin toiminnasta ja tiedottamisesta

- Liittyneiden jäsenrekisteriin kirjaaminen
- Piirilehteen ja Facebookiin juttu tapahtumasta

Liite 2 – Sarviaiset-tapahtumakuvaus (TAMRU)

Sarviaisten tarkoituksena on koota puolivuositain uudet jäsenet tutustumaan yhdistyksen toimintaan ilma-aseammunnan ja saunomisen merkeissä. Toiminnan yhteydessä esitellään yhdistys, lyhyesti sen historia ja mitä tapahtumia on tulevaisuudessa tulossa. Samalla uudet jäsenet kutsutaan seuraaviin tapahtumiin ja saadaan henkilökohtaisesti kutsuttua toimintaan mukaan. Tapahtuma on myös hyvä väylä tutustua uusiin jäseniin ja heidän toiveisiinsa siitä, mitä haluaisivat jatkossa tehdä.

Uudet jäsenet kutsutaan tapahtumaan samalla kun uusi jäsen kontaktoidaan soittamalla. Tämän lisäksi uudelle jäsenelle lähetetään puheenjohtajan allekirjoittama kutsu tapahtumaan. Kutsu osoitetaan kaikille uusille jäsenille iästä riippumatta.

Tapahtuma alkaa ilma-aseradalla, jonne on hyvät kulkuyhteydet. Radalla tutustutaan ratatoimintaan ja tutustumisammuntojen jälkeen pidetään leikkimielinen kilpailu. Radalla on ammuntojen ohessa kahvitarjoilu ja yhdistyksen aktiiveja paikalla kertomassa toiminnasta.

Ilma-aseradalta siirrytään yhteiskyydein saunomaan Siivikkalan majalle. Saunalla on saunomisen lisäksi tarjolla syötävää. Majalle saavuttaessa pidetään lyhyt yhdistyksen historian esittely ja esitellään tulevaa toimintaa. Saunomisen jälkeen poistutaan yhteiskyydein paikalta.

Tapahtuma vaatii:

- Aktiivisia jäseniä paikalle kertomaan toiminnasta ja ohjaamaan ammuntaa
- Radan, aseita, luoteja ja tauluja
- Saunan
- Ruokaa ja juomaa
- Yhdistyksen esittelymateriaaleja